

MUUSIKAÕPETUSE AINEKAVA

põhikooli 3.klassile

1. Õpieesmärgid.

3. klassis muusikaõpetuse õpetamisega taotletakse, et õpilane:

- arendab vokaalseid võimeid;
- arendab loomust ja algatusvõimet ja katsetamisjulgust;
- arendab improvisatsioonivõimet laulmise, rütmilise tegevuse ja pillimängu kaudu;
- musitseerib aktiivselt;
- omadab muusikalise kirjaoskuse põhialused;
- arendab muusikalist mõtlemist ja eneseväljendusoskust;
- arendab muusikalist analüüsivõimet, muusikaliste väljendusvahendite kasutamise oskust praktilises musitseerimises ja muusika kuulamisel;
- oskab muusikale hinnangut anda ning oma arvamust põhjendada.

2. Õppesisu - 70 tundi.

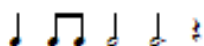
2.1. Sissejuhatus - 1 tund.

2.2. Laulmine ja hääle arendamine – 20 tundi.

- laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas;
- mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;
- laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;
- laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega;
- laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul;
- Õpib tundma astmeid SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi.

2.3. Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad - 17 tundi.

- mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;
- noodivältused, paus, rütmifiguurid:

- rütmifiguurid ja paus:
- tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides;
- astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI põhinevad mudelid;
- JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega;
- mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas;
- meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon,
- noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana;
- koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor;
- muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng;
- rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat;
- laulurepertuaariga tutvustatakse märke latern, segno, volt.

2.4. Pillimäng – 8 tundi.

- kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või *ostinato*'des ning iseseisvates palades;
- väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.
- on omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides;
- seoses pillimänguga õpitakse tundma viiulivõtit, tähtnimesid ja nende asukohta noodijoonestikul;

2.5. Muusikaline liikumine – 6 tundi.

- tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu;
- tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

2.6. Omalooming – 8 tundi.

- loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid;
- loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne;
- kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks

2.7. Muusika kuulamine ja muusikalugu - 10tundi.

- on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus);
- kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara;
- väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;
- seostab muusikapala selle autoritega.
- eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat.

3. Õpitulemused.

3 klassi lõpetaja:

- laulab vaba ja loomuliku hingamise, õige kehahoiu, selge diktsiooniga ning ilmekalt, emotsionaalselt üksi ja rühmas;
- on omandanud ühislauluvara: "Teele, tee, kurekesed", „Ketramas“, "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm", "Lapsed tupp", "Kevadel", "Kelgusõit", "Tiliseb, tiliseb aisakell", "Kevadpidu", "Aisakell";
- oskab laulda Eesti maakondadega seotud laulud(rahvalaulud);
- tunneb 2- ja 3- osalist taktimõõtu;
- tunneb rütmivorme ja oskab neid kasutada TA, TI-TI, TAI-RI, TIRI-TIRI, PAUS;
- teab JO võtme tähendust ja astmeid(JO-astmerida, RA-astmerida);
- oskab kasutada mustseerimisel märke p, f, mf, mp, < ja >;
- eristab vokaal ja instrumentaalmuusikat;
- teab muusikazhanre: marss, polka, valss;
- teab mõisteid: luuletaja, helilooja, solist, ansambel, koorijuht, dirigent, orkester.
- tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
- on tutvunud kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja rahvapillidega.

4. Hindamine

- **Jooksev**
- **Kokkuvõttev (veerand, aasta)**
- **Aastahinne tuleneb nelja veerandi koondhindest**

Jooksev hindamine sisaldab:

- Hinded suulise vastuse eest
- Hinded kirjaliku küsitluse alusel
- Laulmine ja piilimäng
- Muusika liikumine
- Muusika kuulamine ja omalooming
- Muusika kirjaoskus
- Õpilase aktiivsus

Hindamiskriteeriumid

TASE	TEEMAD
	LAULMINE
5	Laulmine- praktilised oskused Muusikaliselt võimekas õpilane ilane laulab ladusalt, kergelt, ilma ühegi veata, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, arvestab esitatava muusikapala stiili. Esitus on veenev ja enesekindel. Muusikaliselt vähem võimekas õpilane.
4	Õpilane laulab hästi, üksikute vigadega, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. Esitus on üldiselt väljendusrikas ja kindel. Muusikaliselt vähem võimekas õpilane.
3	Õpilane laulab selge diktsiooniga, kuid on raskusi ühtlase ja täpse laulmisega. Esitus on ebakindel, esineb mõttepause ja eksimusi.
2	Veel harjutamist vajav. Väga kehv. Õpilane laulab mitterahuldavalt ja vead on selgelt kuulda. Esinemine ei edasta laulu sõnumit. Õpilane ei tule laulu esitamisega toime.
TASE	PILLIMÄNG
5	Pillimäng -praktilised oskused Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, väga heal tasemel, veatult.
4	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, heal tasemel, esineb väiksemaid eksimusi (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).
3	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, rahuldaval tasemel, esineb puudusi ja vigu (nt meloodias, rütmikas või dünaamikas, stiilis vm).

2	Õpilane kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel mitterahuldaval tasemel, esineb olulisi puudusi ja vigu. Õpilane ei ole täitnud ühtegi ülal kirjeldatud õpitulemustest.
TASE	MUUSIKALINE LIIKUMINE
5	Muusikaline liikumine -praktilised oskused: 1) tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi; 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge; 3) väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid. Õpilane omab õpitud materjalist väga häid teadmisi.
4	1) Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi; 2) tantsib eesti laulu- ja ringmänge;
3	Õpilane tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, tantsib ringmänge;
2	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta ebapiisavalt, analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vaid üksikuid muusika oskussõnu.
TASE	OMALOOMING
5	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid sobivate muusikaliste väljendusvahenditega, võimetekohaselt, selgelt, kindlalt ja arusaadavalt.
4	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, arusaadavalt, esineb väiksemaid eksimusi.
3	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid võimetekohaselt, mõningal määral, esineb puudusi ja vigu.
2	Õpilane väljendab oma loomingulisi ideid ebapiisavalt, esineb olulisi puudusi ja vigu. Õpilane ei ole täitnud ühtegi ülal kirjeldatud õpitulemustest.
TASE	MUUSIKA KUULAMINE JA MUUSIKALUGU
5	Õpilane kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni; 3) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit;
4	Õpilane: 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; 2) kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni; 3) kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit; 4) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu, -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika suursündmusi.
3	Õpilane: 1) kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; 2) kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab Eesti laulupidude traditsiooni; Õpilane teeb kõik õpetaja abil.

2	Õpilane halb kuulab ja eristab muusikapalades. Halb kasutus, lausetus on ebaloogiline.
TASE	MUUSIKA KIRJAOSKUS
5	Õpilane: 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides; 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega); 4) mõistab viulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g–G2 tähendust ning kasutab neid.
4	Õpilane: 1) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; 2) mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust ning arvestab neid musitseerides; 3) kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ning seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimedega); 4) mõistab viulivõtme ja absoluutsete helikõrguste g–G2 tähendust ning kasutab neid.
3	Õpilane väljendab oma arvamust kuulatava kohta ebapiisavalt, analüüsib ja põhjendab seda, kasutades vaid üksikuid muusika oskussõnu. Puudulikud tööd on võimalik ümber kirjutada.
2	Õpilane ei ole täitnud ühtegi ülal kirjeldatud õpitulemustest Muusikaline kirjaoskus tundmine puudulik. Ülesandest ei saanud aru või see täidetakse mitterahuldavalt. On väga palju parandusi, parandused on tehtud ebakorrektselt.
TASE	ÕPPEKÄIGUD
5	Õpilane: 1) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; 2) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara.
4	Õpilane: arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul
3	Õpilane: 1) arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; 2) kasutab arvamust väljendades teadmisi ja muusikalist oskussõnavara, aga õpilane teeb kõik õpetaja abil.
2	Õpilase analüüstitöö kvaliteedi üle on mitterahuldav. Õpilane ei analüüsi enda töö kvaliteeti. Töö vormistamine ja kirjutamine on ebakorrektned.

5. Õppekirjandus:

- Töövihik. M.Pullerits.Liivi Urbel.
- 3.klassi õpik. M.Muldma
- 3.klassi õpik. M.Pullerits.Liivi Urbel.

6. Õppevahendid:

- muusika piilid;
- klaver;
- projektor;
- Internet. CD. DVD.
- muusikakeskus, arvuti.